

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/33/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207718
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207718.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, a.s., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: O. V., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXX, o zaplatenie 127,53 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27.11.2012 č. k. 9C/98/2012-30, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č. k. 9C/98/2012-30 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 127,53 eur spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 16.12.2006 do zaplatenia titulom nadobudnutia postúpenej pohľadávky medzi postupcom Consumer Finance Holding, a.s. a žalobcom ako postupníkom. Právny predchodca postupcu TatraCredit, a.s., Kežmarok (Triangel) dňa 10.9.2003 uzavrel so žalovanou Zmluvu č. 7958059648 o poskytnutí finančných prostriedkov, kde dlh z tejto zmluvy je 127,53 eur. Žalovaná uznala záväzok v Dohode o uznaní záväzku.

Žalovaná v konaní vzniesla námietku premlčania. Žalovaná potvrdila, že 10.9.2003 podpísala zmluvu na kúpu spotrebiteľského tovaru - chladničky. Nie je si vedomá toho, aby niečo dlžila. Nepoprela podpísanie Dohody o uzavretí splátkového kalendára 26.1.2010, ale nevedela, že v čase podpisu tejto Dohody je pohľadávka žalobcu už premlčaná. Preto vznáša námietku premlčania pohľadávky.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že spoločnosť TatraCredit, a.s. ako prenajímateľ a žalovaná ako nájomca uzavreli dňa 10.9.2003 zmluvu o prenájme, pričom predmetom prenájmu bola kombinovaná chladnička Beco v cene 12.825,- Sk, ktorú mala zaplatiť v 12-tich splátkach po 1.069,- Sk. Podľa preambuly Všeobecných obchodných podmienok prenájmu sa účastníci zmluvy dohodli na prenájme hnuťelnej veci, ktorú nájomca môže na základe vlastného rozhodnutia po uplynutí doby nájmu nadobudnúť do vlastníctva po splnení podmienok tejto zmluvy. Podľa čl. IV. písm. d/ Všeobecných obchodných podmienok prenajímateľ je oprávnený zmluvu vypovedať, ak nie sú splátky poukazované riadne a včas a dlh nie je zaplatený ani v termíne uvedenom v upomienke, alebo ak nájomca poruší niektorú povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zmluvy. Na zmluvný vzťah účastníkov sa vzťahuje Občiansky zákonník (zákon č. 40/1964 Zb.).

V Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 26.1.2010 žalovaná ako dlžník uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe uzavretej zmluvy s pôvodným veriteľom s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny 127,53 eur a príslušenstvom sú náklady na inkasné konanie v sume 19,25 eur. Žalovaná zároveň vyhlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Okresný súd hodnotil právny vzťah podľa § 387 ods. 1, 2 Obch. zákonníka č. 513/1991 Zb., že právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

Podľa § 388 ods. 1 Obch. zákonníka premlčaním práva na plnenie povinnosti druhej strane nezaniká, nemôže ho však priznať alebo súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 100 Obč. zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Obč. zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo malo vykonať po prvý raz.

Podľa § 524 ods. 1, 2 Obč. zákonníka veriteľ môže pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnú zmluvu inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 39 Obč. zákonníka neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 1, 4 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať podmienky, ktoré spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Okresný súd vo veci skonštatoval, že na zmluvný vzťah je potrebná aplikácia zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase uzavretia zmluvy. Podľa § 23a ods. 1, 2 tohto zákona, jedná sa o typovú zmluvu, kde obvykle spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva ale nesmie obsahovať neprimerané podmienky, ktoré sú na škodu spotrebiteľa, vytvárajúce nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Súd konštatoval, že zmluvný vzťah účastníkov je spotrebiteľská zmluva, kde spotrebiteľovi je potrebné poskytnúť vyššiu ochranu v duchu Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené dodávateľom, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Spotrebiteľ, predovšetkým v dobrej viere, uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva vzhľadom na svoje podnikanie a ponúkaný tovar a služby, že koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Podľa Občianskeho zákonníka, a to § 53 o ochrane spotrebiteľa je potrebné pristúpiť k vyhodnoteniu formulárových zmlúv, ktoré sa uzatvárajú na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch. Spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. Zmluva sa týka prenájmu, na základe ktorého bolo žalovanej umožnené užívať predmet nájmu po dobu prenájmu a žalovaná sa zaviazala mesačne splátky nájmu splácať v stanovenej výške podľa splátkového kalendára. Preto sa na zmluvný vzťah používa ustanovenie Občianskeho zákonníka, kde žalovaná vzniesla námietku premlčania a s touto námietkou sa musel súd vypořadať.

Podľa § 558 Obč. zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do výšky a dôvodu, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má takéto premlčanie právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu a výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota, ktorou plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty (§ 110 ods. 1 veta druhá OZ).

Je nesporné, že žalovaná uznala pohľadávku 26.1.2010. Je takisto zrejmé, že dlh bol uznaný v čase, keď bol premlčaný, kde premlčacia doba začala plynúť 21.9.2004, keď sa stala splatná posledná 12 dojednaná splátka. Pri všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe záväzkov z premlčania uplynul 21.9.2007, pričom uznanie bolo vykonané 26.1.2010. Samotné uznanie záväzku bolo v predtlačí návrhu žalobcu, kde ale súd zvažoval potrebu poskytnúť výraznú ochranu spotrebiteľovi. Súd vychádzal z toho, že dlžníka ani nemusel byť si vedomý pri podpise záväzku, k akým povinnostiam sa zaviazal, pričom uznanie záväzku je v bode 2 zmluvy, ale prehlásenie o vedomosti o premlčanom dlhu je uvedené v bode 3 formulárovej zmluvy. Podľa § 558 Obč. zákonníka možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel. To vytvára právny základ domnienky existencie v dlhu v čase uznania len keď dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní či pre skutkový stav alebo právny omyl, pretože nepoznal ustanovenie zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky. Žalovaná síce podpísala dohodu, ale nevedela, že v čase podpisu dohody bola už pohľadávka žalobcu premlčaná, preto prehlásenie žalovanej o vedomosti premlčaného dlhu a následkoch, tak ako bolo vykonané v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 26.1.2010, nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu, podľa § 558 OZ. Keďže 21.9.2004 začala plynúť premlčacia doba a skončila 21.9.2007 a žaloba bola podaná 30.7.2012, teda po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaná vzniesla námietku premlčania, preto súd považoval za účinné dovolaniu sa námietky premlčania a žalobcovi premlčané právo nemohol priznať (§ 100 ods. 1 OZ). Preto súd žalobu ako nárok premlčaný zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kde neúspešný žalobca nemal právo na náhradu trov konania. Žalovanej trovy v konaní nevznikli, preto žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. V Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 26.1.2010 žalovaná jasne vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Uznanie dlhu zo strany odporcu je právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku a doba, ktorá dovtedy plynula sa stala bezvýznamnou a začala plynúť znova 10-ročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. Došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom zákon nevyžaduje, aby dlžník v čase uznania mal vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzuje odlišné právne následky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinku spojený s § 110 ods. 1 OZ viazaná na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Prerúšením plynutia pôvodne premlčacej doby a začiatu uplynutia novej 10-ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Na rozdiel od uvedeného úprava obsiahnutá v ustanovení § 558 OZ spája vedomosť toho, kto priznal premlčaní dlh, o jeho premlčaní, sú zreteľom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval a ustanovenie § 110 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, že vedel o jeho premlčaní a jeho následkoch.

Právne účinky spojené s uznaním práva, ktoré predpokladá § 110 ods. 1 veta druhá OZ, znamenajú prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, ktorá v takomto prípade nastupuje. Odporca sa nemôže brániť námietkou premlčania. Rovnaký názor zastáva aj Najvyšší súd ČR. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľovi premlčané právo zostáva naďalej zachované rovnako, ako nezanikol záväzok dlžníka voči veriteľovi. Z hľadiska toho, že došlo k postúpeniu pohľadávky, navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Odporca po tom, čo sa oboznámil s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. K podpisu dohody nebol donútený, nedošlo k zhoršeniu postaveniu odporcu

ako spotrebiteľa, ale naopak, navrhovateľ poskytol odporcovi možnosť plniť už existujúci splatný záväzok, plnením ktorého sa odporca dostal do omeškania v splátkach. Navrhuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a žalobcovi priznať náhradu trov konania.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Právny predchodca žalobcu a žalovaná ako dlžníčka uzavreli nájomnú zmluvu podľa § 663 a násl. Obč. zákonníka, predmetom ktorej bola chladnička kombinovaná typu Beco. Podľa Všeobecných obchodných podmienok prenájmu, predmet nájmu kupuje TatraCredit, a.s. na žiadosť nájomcu ho prenajíma nájomcovi. Predmet nájmu môže prejsť po skončení nájmu do vlastníctva nájomcu, a to v stave, v akom sa nachádza k tomuto dňu (preambula Všeobecných obchodných podmienok a bod I. Základné ustanovenia písm. b/). Keďže nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej mal úžitky (§ 663 OZ), pričom podľa § 671 ods. Obč. zákonníka, nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvykle v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania. Pri nájme bolo dojednané platenie mesačných splátok po 1.069,- Sk a týchto splátok malo byť 12. Podľa tvrdenia žalobcu, žalovaná bola v omeškaní s platením nájomných splátok v celkovej výške 127,53 eur. Uznanie záväzku malo byť urobené v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 26.1.2010. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 26.1.2010 má odseky, kde v odseku 2. Uznanie záväzku je prehlásenie žalovanej, že uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi Consumer Finance Holding, a.s. v sume 127,53 eur a náklady inkasného konania 19,25 eur. V odseku 3 a bode 3. Forma splatenia záväzku sa dojednáva splátka 20,- eur so splatnosťou k 25. dňu v mesiaci s dátumom prvej splátky 25.2.2010. Ďalej v odseku je uvedené, že osoby v bode 1.2 alebo 1.3 tejto Dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Žalobca z toho vyvodzuje, že žalovaná uznala záväzok a podľa § 110 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa 10 rokov od dňa, keď k uznaniu došlo. V danom prípade žalovaná uznala svoj záväzok, začína plynúť nová premlčacia lehota v trvaní 10 rokov, a potom, čo bola žaloba podaná 30.7.2012 nárok žalobcu nie je premlčaný.

Okresný súd v tejto veci poukázal na to, že podľa § 558 Obč. zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má takéto uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Súd bol toho názoru, že zo strany žalovanej síce došlo k uznaniu premlčaného záväzku, ale nebolo preukázané, aby osoba, ktorá dlh uznala vedela o tom, že uznala premlčaný dlh ako podmienky na platné uznanie premlčaného záväzku. Je potrebné prisvedčiť názor súdu prvého stupňa, že uvedené Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku sú určitou nekalou obchodnou praktikou zo strany žalobcu, pokiaľ predkladá dlžníkom Dohodu o uzavretí splátkového kalendára na dlhy z predchádzajúcich nájomných zmlúv spoločnosti TatraCredit, a.s. ponúka dlžníkom možnosť splatenia už premlčaného dlhu, pričom dostatočne zrejme neoznamuje dlžníkom, že dochádza k uznaniu premlčaného dlhu, resp. nie je z týchto dohôd evidentne jasné, že dlžník v čase uznania mal vedomosť o tom, že uznáva premlčaný dlh. Na rozdiel od § 110 Obč. zákonníka, uznanie dlhu podľa § 558 dáva jasnú podmienku, že ten, kto dlh uznal mal mať vedomosť o jeho premlčaní. Takáto vedomosť o premlčaní je uvedená v časti 3 Forma splatenia záväzku, ale splyva s ostatnými podmienkami splácania záväzku, takže dlžník si nemusel byť vedomý skutočnosti, že uznáva premlčaný dlh. Aj sama žalovaná na pojednávaní 27.11.2012 uviedla, že v čase podpísania Dohody nemala vedomosť o tom, že podpisuje premlčaný záväzok. Nevedela ani o dôsledkoch uznania premlčaného záväzku a ani v Dohode nie je odkaz na § 558 Obč. zákonníka o dôsledkoch uznania premlčaného záväzku. Z hľadiska právneho úkonu a ponuky Dohody o uzavretí splátkového kalendára je možné vyvodzovať, že žalobca síce dával možnosť dlžníkovi splatiť dlh v splátkach, ale nedostatočne ho informoval, resp. nebolo preukázané, aby dlžník mal vedomosť o tom, že okrem dohody o platení dlhu vykonáva aj uznávací prejav premlčaného záväzku. Uznanie premlčaného záväzku nie je osobitne vyčlenené v Dohode. Text Dohody o uzavretí splátkového kalendára je vo formulárovej zmluve, kde obsah tejto Dohody mohol dlžník meniť len v sume dlhu a mesačných splátkach tohto dlhu, ale dlžník si nemusel byť vedomý toho, že robí uznanie

už k premlčanému dlhu. Takéto prehlásenie stratené v texte Dohody navodzuje myšlienku, že úmyslom žalobcu nebolo zjavne upozorniť dlžníka na závažný fakt uznania premlčaného dlhu a jeho dôsledky, ale neinformovaného dlžníka zaviazať na platenie premlčaného dlhu. Ak okresný súd konštatoval, že žalovanej ako spotrebiteľovi je potrebné poskytnúť vyššiu ochranu, pretože nájomná zmluva s prvkami kúpnej zmluvy umožňujúca nájomcovi odkúpiť hnutelnú vec po zaplatení splátok nájomného, tak z úradnej moci má súd poskytovať takúto ochranu a prihliadnúť na námietku žalovaného týkajúcej sa neplatnosti uznania premlčaného dlhu.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, pokiaľ dostatočne objasnil podmienky uznania záväzku podľa § 558 Obč. zákonníka, kde evidentne nebola preukázaná vôľa dlžníka uznávať premlčaný dlh, preto nemožno hovoriť o platnom uznaní premlčaného dlhu. Po vznesenej námietke premlčania súd správne prihliadol na uplynutie premlčacej všeobecnej 3-ročnej doby (§ 100 ods. 1 v spojení s § 101 Obč. zákonníka), keďže pohľadávka nájomného bola splatná z hľadiska poslednej splátky 10.9.2004. Dňa 10.9.2007 uplynula všeobecná 3-ročná premlčacia doba, preto pri žalobe podanej 30.7.2012 je možné konštatovať uplatnenie práva po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby. Okresný súd na námietku žalovanej prihliadol, preto aj krajský súd potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, pokiaľ návrh žalobcu ako premlčaný zamietol. Nie je možné prihliadať na tvrdené platné uzavretie Dohody o splátkovom kalendári v časti uznania premlčaného dlhu, a tak zamietnutie žaloby pre premlčanie nároku je dôvodné.

Krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania účastníkov. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanej trovy v konaní nevznikli, trovy ani nežiadala, preto úspešnej žalovanej nie je možné priznať náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.